FESTIVAL VAN VLAANDEREN MECHELEN PRESENTEERT

LUNALIA

MA 26.04

They have waited long enough

Première

DIT CONCERT VINDT PLAATS ZONDER PUBLIEK.

Evil Penguin TV

HET CONCERT WORDT OPGENOMEN DOOR EVIL PENGUIN TV.

BEKIJK HET CONCERT VIA EVIL PENGUIN TV OP EEN LATERE DATUM.

BELUISTER HET CONCERT OP KLARA OP 17.05 OM 20:00

Klara

50% female power
50% wereldpremière

LOCATIE / IN SAMENWERKING MET

Cultuurcentrum Mechelen

COMPOSITIES

Annelies Van Parys - *Medea*
Aftab Darvishi - *Circe*
Calliope Tsoupaki - *Penelope*

LIBRETTI

Gaea Schoeters

BEZETTING

Charlotte Wajnberg - *sopraan*
Natalie Haynes - *schrijfster & classica*
Annelien Van Wauwe - *klarinet*
Raphaëla Danksagmüller - *duduk*
Osama Abdulrasol - *qaunun*

CAROUSEL String Quartet
Samuel Nemtanu - *viool*
Nicolas Dupont - *viool*
Mihai Cocea - *altviool*
Louis Rodde - *cello*

COPRODUCTIE

LUNALIA - Festival van Vlaanderen Mechelen
Wonderfeel
Antwerp Liedfest
Oranjewoud Festival
Mittelfest
November Music

Met steun van Fonds Podium-kunsten & Vlaamse Overheid

Programma

Annelies Van Parys
Medea
Voor sopraan, klarinet in bes en strijkkwartet
Tekst: Gaea Schoeters
Vertaling: Rona Kennedy

Aftab Darvishi
Never Belonged
Voor sopraan, duduk en strijkkwartet
Tekst: Gaea Schoeters geïnspireerd door “Circe” van Madeline Miller

Calliope Tsoupaki
Penelope, ΠΗΝΕΛΟΠΕΙΑ
Voor sopraan, qanun en strijkkwartet
Tekst: Fragmenten uit Homeros’ Odyssee
Vertaling: Emily Wilson
Tekstkeuze / dramaturgie: Gaea Schoeters
Tekstaanpassing uit het Oudgrieks: Mando Malamou

They have waited long enough

Voorbij het wachten: drie vrouwen uit de Griekse mythologie krijgen een eigen stem

Annemarie Peeters

Verhalen zijn nu eenmaal verhalen. Het verleden is nu eenmaal het verleden. Wie de canon in vraag wil stellen, krijgt dergelijke opmerkingen al snel op zijn of haar bord. Maar hoe kijken we vandaag naar die oude verhalen? Wie vertelt ze? En vanuit welk standpunt? De eerste vrouwelijke vertaalster van de Odysseia, Emily Wilson, gaf een merkbaar ander elan aan de avonturen van Odysseus, simpelweg door de betekenis van de woorden met een andere blik te onderzoeken. Romanschrijfsters zoals Margaret Atwood, Madeline Miller, Pat Barker en Natalie Haynes creëerden hervertellingen waarin vrouwelijke personages als Penelope en Circe echte 'round characters' werden simpelweg door hun verhalen serieus te nemen.

In *They have waited long enough…* is precies die perspectiefwissel de inzet van een veelkleurig muzikaal project. Medea, Circe en Penelope: drie vrouwen die doorheen de geschiedenis een bijzonder eenzijdig etiket kregen opgekleefd. Medea als hysterische kindermoordenaar, Circe als kwaadaardige heks en Penelope als passieve, eeuwig wachtende echtgenote. Maar wat zouden ze vertellen mochten ze een eigen stem krijgen? Drie componistes – Annelies Van Parys, Aftab Darvishi en Calliope Tsoupaki – zochten naar klanken die de mythische vrouwen tot leven wekken. Sopraan Charlotte Wajnberg leent haar stem, drie instrumentale solisten geven weerwerk. Schrijfster Gaea Schoeters boetseerde samen met de componistes nieuwe libretti uit de klei van de oude mythes. Classiciste, schrijfster en comedienne Natalie Haynes – zelf noemt ze zich graag een 'stand-up classicist' – voorziet elk van de drie personages van een pittige inleiding.

"Die oude verhalen zijn zo rijk en zo gelaagd. Ik ben ervan overtuigd dat je ze vanuit elke mogelijk perspectief kan bekijken."
Natalie Haynes zoekt nieuwe manieren om oude verhalen te vertellen

Een vrouwelijk perspectief, waarom?
Kijk bijvoorbeeld naar de verhalen over de Trojaanse oorlog. We zijn het zo gewoon dat oorlogsverhalen bijna altijd focussen op de verhalen van mannen. Maar eerlijk, daar is geen enkele echt goede reden voor. Mannen vechten in oorlogen, maar vrouwen maken nu eenmaal de helft van de wereldbevolking uit en ook zij leven

hun leven in oorlogstijden. Als we vandaag al eens een vrouwenstem aan bod laten komen is het er vaak maar eentje. Wat zou er gebeuren als we nu eens die mannen en hun verhalen aan de kant laten staan en de verhalen van heel veel vrouwen gaan vertellen? Is dat nu echt zo een radicaal idee? Volgens mij niet. Dat is precies wat ik heb gedaan in mijn boek *A Thousand Ships* en daar is duidelijk een publiek voor. Zij zijn niet langer tevreden met alleen maar de helft van het verhaal. En ik ook niet.

Wat heeft een feminist te zoeken in de oudheid?
Het oude Griekenland en het oude Rome waren ongelofelijk patriarchale samenlevingen. En toch: mannelijke schrijvers wisten personages zoals bijvoorbeeld Medea een immense diepgang en kracht te geven. Het is pas later, vanaf de renaissance, dat die vrouwelijke personages steeds meer uit het verhaal verdwenen en steeds minder te zeggen kregen. Het is zowat onmogelijk om je daar als vrouw vandaag geen vragen bij te stellen. Als een schrijver als Ovidius, toen al, inzag dat vrouwen interessante narratieven opleverden, wat is er dan in tussentijd zo ongelofelijk fout gelopen? Vandaag kan je gewoonweg zeggen: kijk, die personages behoren ons net zo goed toe. We hebben het recht om ze ons toe te eigenen. Eeuwen aan een stuk werden die oude verhalen vertaald en getransformeerd door bijna alleen maar mannen. Als vrouwen zich vandaag willen verdiepen in de literatuur van de oudheid, dan moeten ze de boodschap krijgen: doe het gewoon, op de manier die jij wilt.

En wat dan met die niet-zo-vrouwvriendelijke context van toen?
Ik weet het niet. Laat ons in elk geval beginnen bij de oude teksten zelf. En laat ons vooral de misogyne vertalingen van latere datum, waarin het Christendom een enorm belangrijke rol heeft gespeeld, aan de kant schuiven. We kunnen kunst die is gecreëerd in een patriarchale maatschappij nu eenmaal niet scheiden van die context. Dat is zo. Maar we kunnen wel besluiten om van nu af aan gewoon op onze eigen voorwaarden om te gaan met die geschiedenis. Op dat moment stellen we ook vragen aan onszelf en niet enkel aan het kunstwerk in kwestie. Nieuwsgierigheid en alertheid is alles wat je daarbij nodig hebt.

"In de nuances van de taal kan je een andere lezing vinden"
Gaea Schoeters schrijft over vrouwen die keuzes maken

Toffe opdracht?
Mijn ouders hebben me niet toevallig Gaea genoemd. Ik kreeg de hele Griekse mythologie voorgelezen bij het slapengaan, mensetende cyclopen inbegrepen (lacht). Het is zeker een verhalenwereld waar ik iets mee heb. Langs de andere kant ga ik sowieso graag in dialoog met canonverhalen. Maar makkelijk is dat niet. Ik vind het belangrijk om respect te tonen voor het oude verhaal. Je moet het echt gaan

zoeken aan de binnenkant van het personage. Je moet je de vraag stellen: wijst de manier waarop ze hier is neergeschreven misschien op fout geïnterpreteerd vrouwelijk gedrag? Wat zijn vanuit vrouwelijk perspectief bekeken de drijfveren om op deze manier te gaan reageren? Hoe zou je dat kunnen herbekijken?

Inspiratie?
Emily Wilson heeft bij haar Engelse vertaling van de Odysseia diezelfde oefening gedaan. Met dezelfde woorden, die je gewoon net iets anders interpreteert, is het hele gedrag van Odysseus misschien heel wat minder heldhaftig of heroïsch, maar eerder zoekend en twijfelend. In de nuances van de taal kan je echt een andere lezing vinden van waarom een personage doet wat hij of zij doet. Dat vond ik inspirerend. Ook Madeline Millers hertelling van het verhaal van Circe heeft me geïnspireerd. Door op een andere manier naar hetzelfde verhaal te kijken zie je de hele psychologie van die vrouw veranderen. Circe kennen we vaak alleen maar van het feit dat zij mannen in varkens veranderde. Maar bij Miller komt er een heel ander verhaal naar boven.

Drie componistes, drie personages?
Bij elk van de drie componistes was het traject om tot een tekst te komen heel anders. Annelies wist al heel snel dat ze wilde beginnen en eindigen met een wiegenlied, dus dan ben ik vandaaruit beginnen schrijven. Bij Aftab zijn we vertrokken vanuit de sfeer van het boek van Miller. Het werd een tekst met een bezwerend karakter met een aantal Griekse woorden die telkens terugkeren. Met Calliope ben ik dan weer echt gaan sampelen met verzen uit de vertaling van Emily Wilson. We hebben verzen uitgezocht die over Penelope gaan, maar door daarmee te gaan schuiven komt er opeens een andere, meer actieve Penelope naar voren. Calliope wilde de tekst in het Oudgrieks laten klinken, dus dan zijn we de originele verzen gaan opzoeken. Waarna Calliope daar dan weer aan is beginnen sleutelen samen met een professor Oudgrieks.

Slachtoffers of vrouwen die eigen keuzes maken?
Medea, Circe en Penelope zijn alle drie vrouwen die in een behoorlijk penibele situatie terecht komen en die daar ondanks de beperkingen en de conventies van hun tijd toch wel heel actief mee omgaan. Circe wordt verbannen, zit moederziel alleen op een eiland, treurt daar precies twaalf uur om en neemt vervolgens haar leven in handen. Ze maakt heel duidelijke keuzes. Op een bepaald moment beslist ze zelfs om haar onsterfelijkheid terug te geven. Veel radicaler wordt een keuze niet. Medea zie ik ook niet als een slachtoffer. Ik zie haar als een verstandige vrouw die uit een blinde verliefdheid domme keuzes heeft gemaakt. En die op een gegeven moment toch ook weer denkt: hier trek ik de lijn. Ik ga mijn kinderen – op een ontzettend radicale manier – beschermen voor de pijn die ik zelf heb gevoeld. Penelope zit daar

in dat paleis te wachten op haar echtgenoot. Dat lijkt passief. Maar ondertussen omzeilt ze de druk van de sociale conventie die zegt dat ze zou moeten hertrouwen en vindt ze manieren om te zeggen: ik vind het misschien best ok om niet hertrouwd te zijn. In die drie vrouwen zit een krachtige kern, waarmee je aan de slag kan gaan. Als die kern er niet in had gezeten, dan zou zo een hervertelling ook helemaal niet werken. Dat zegt ook iets over de tijd en de cultuur, denk ik. Er was wel een duidelijk hiërarchisch verschil tussen mannen en vrouwen en de heldenrollen waren allemaal voor de mannen, maar in elk van die vrouwen zit wel een handelend karakter.

"Ik zoek altijd naar de pijn achter een personage."
Annelies Van Parys laat Medea haar kinderen wiegen

Medea, hoezo?
Ik wist al heel snel dat ik vanuit een wiegenlied wou vertrekken. Medea wiegt haar kinderen in slaap met tederheid en liefde. Pas op het einde als het wiegenlied zich herhaalt, besef je dat ze haar kinderen in een dodelijke slaap heeft gewiegd. Daartussenin zit een flash-back, waarin je te weten komt hoe ze op dat gruwelijke punt is gekomen. Voor mij is die vraag enorm belangrijk. Waarom doet iemand zoiets? Medea wordt vaak als het ultieme monster afgeschilderd, maar is ze dat echt? Zou het kunnen dat er ergens een grote pijn zit? Mensen worden niet als monsters geboren. Ze komen op een bepaalde manier tot op dat punt. Hoe? Dat wil ik dan uitzoeken, die empathie is mijn vetrekpunt.

Ik denk dat Medea wat ze doet als een daad van genade ziet, naar haar kinderen toe. Dat ze absoluut wil vermijden dat haar kinderen ook tweederangsburgers moeten worden. Medea heeft enorm veel opgegeven voor Jason en uiteindelijk kiest hij dan toch voor een andere, autochtone vrouw. Medea's kinderen zullen daardoor voor altijd buitenstaanders blijven.

En die klarinet?
Ik wilde al langer iets voor klarinettiste Annelien Van Wauwe schrijven en met dit project paste opeens de puzzel in elkaar. Ik vind het sowieso altijd boeiend als een instrument een alter ego wordt van een personage. In mijn opera's doe ik dat ook vaak. De klank van de klarinet wordt dus een spiegel van de pijn die Medea voelt. Annelien gaat heel veel multiphonics moeten spelen (lacht). Dat zorgt voor rauwe, schurende klanken, die pijn oproepen. Maar multiphonics hebben op de klarinet ook een zekere zachtheid. Het zijn net die twee facetten, de tederheid en de pijn, die voor de figuur van Medea van belang zijn. Zo een instrument zegt wat taal niet zeggen kan. In een tekst kan je zeggen waar Medea's pijn vandaan komt, maar met muziek kan je het laten voelen. Dat is het wondere aan muziek.

Wordt het een kleine opera?
Dat is een van de dingen die ik op dit moment onderzoek: hoe kan je drama binnenbrengen in een concertstuk? Ik zie zulke stukken bijna als scenes uit een opera en ik wil dan ook dat het publiek zich die scene visueel kan voorstellen net zoals in een echte opera. Dat doe je door de muziek ook echt mee het verhaal te laten dragen. Het is niet zomaar een achtergrondmuziekje, de muziek stuurt mee de spanning aan die in de tekst zit. Soms zit er wat ironie in de instrumenten, of soms vertellen de instrumenten net het tegengestelde van de tekst. Medea probeert zichzelf bijeen te rapen, maar tegelijk lijken glijdende strijkers de vaste grond al helemaal kwijt te zijn.

"Circe is een outsider, ze hoort nergens thuis"
Aftab Darvishi kiest voor een breekbare Circe

Circe, hoezo?
Voor mij begon mijn zoektocht naar Circe met de bestseller van Madeline Miller. Ik kende Circe's verhaal wel ongeveer, maar het boek geeft Circe veel meer lagen. Ik had onmiddellijk zin om iets rond haar te doen. Juist omdat Circe absoluut niet zwart-wit is. Circe zit vol paradoxen. We zien erg donkere kanten van haar, wanneer ze haar toverkracht gebruikt om alles wat haar zou kunnen treffen te transformeren. Maar tegelijk is ze ook een vrouw alleen die zich moet zien te redden. Je begint na een tijd te begrijpen dat als de wereld misschien wat liever tegen haar was geweest, ze dan misschien een heel ander leven zou hebben geleid. Mij intrigeert heel erg het moment waarop ze verliefd wordt en een kind krijgt. De liefde transformeert Circe. Ze wordt een erg teder personage, dat alles opoffert voor haar kind. Circe is ook een oustider. Haar vader is de god van de zon en haar moeder is een nimf. Maar ze lijkt helemaal niet op haar broers en zussen. Ze heeft het gevoel dat ze niet bij haar familie hoort. Ook onder de mensen is ze een vreemde, omdat ze niet sterfelijk is.

Bekend gevoel?
Dat gevoel nergens echt thuis te horen is voor mij, als Iraanse die in Nederland woont, heel herkenbaar. Ik was tweeëntwintig toen ik naar Nederland kwam. Nu, tien jaar later, voel ik dat ik niet meer in Iran thuis hoor. En tegelijk zal Nederland nooit helemaal mijn thuis worden. Er zijn enorm veel mensen zoals ik, het is belangrijk daar bij stil te staan. Dat gevoel van thuisloosheid heeft bij mij zeker ook een muzikale dimensie. Hier in Nederland leerde ik voor het eerste de wereld van de hedendaagse klassieke muziek kennen. Dat heeft me enorm veranderd en dat was iets dat ik thuis niet meteen kon delen.

Iran in de noten
Ook in dit stuk zullen zeker weer elementen opduiken uit de Iraanse muzikale cultuur. Dat is gewoonweg hoe ik componeer. Het gaat ook veel verder dan alleen maar een muzikaal 'recept'. De hele cultuur van het Midden-Oosten is voor mij een manier van zijn, van denken, van naar de wereld kijken. De manier waarop je je verhoudt tot anderen ook, hoe je omgaat met wat er gebeurt. Mijn vader was als onderzoeker met Iraanse volksmuziek bezig, dus vanaf een heel jonge leeftijd was die muziek daar gewoon. En ja, dat heeft natuurlijk consequenties. (lacht)"

En die duduk?
Ik vond het een heel leuk idee dat we elk een instrument zouden kiezen, bijna als een verteller. Ik koos duduk. Dat is een oud instrument uit Armenië. Het roept voor mij iets heel antieks op. De duduk klinkt behoorlijk anders in elk van haar registers en dat maakt het ook interessant in dit stuk: het kan al die paradoxen van Circe verklanken.

"Ik zie Penelope helemaal niet als een passief personage"
Calliope Tsoupaki hoort de zee ruisen in Penelopes stem

Penelope, hoezo?
De laatste tijd ben ik heel veel met Odysseus bezig geweest voor een ander stuk dat binnenkort in première gaat en zo kwam ik bijna vanzelf uit bij Penelope. Penelope is natuurlijk heel aanwezig in de Odysseia. Ze is overal, ook al praat ze niet zoveel. Ze is een symbool geworden van de ideale vrouw, omdat ze altijd op hem blijft wachten. Odysseus komt heel wat vrouwen tegen op zijn reizen en heeft ook relaties met hen, maar zij, Penelope, heeft hem echt. Die andere vrouwen hebben zijn tijd en aanwezigheid, maar hem zelf hebben ze niet. Terwijl Penelope Odysseus' hart heeft, maar niet zijn aanwezigheid. Die tegenstelling vind ik heel mooi. Tegelijkertijd vind ik haar een bijna spookachtig personage. Alsof ze buiten haar lichaam staat. Ze is mooi, maar tegelijk ook onbereikbaar, of onbenaderbaar. Ze is heel slim en op een of andere manier houdt ze wel de touwtjes in handen - dat gevoel heb ik alleszins. Ze managet dat hele paleis en laat al die jonge, Griekse mannen, die met haar willen trouwen om koning te kunnen worden, gewoon wachten. Heel erg lang. Dat is niet zo passief en onbeholpen als je zou denken. Ze weet de situatie heel goed te manipuleren en te controleren. Ze zegt aan de minnaars dat ze pas een keuze zal maken als het kleed dat ze aan het weven is, een lijkwade voor haar schoonvader, helemaal af is. 's Nachts ontrafelt ze haar weefsels weer, zodat het weven eeuwig doorgaat.

In dat wachten van Penelope zit een zeker suspense, die ik heel interessant vind. Als zij niet zou wachten dan zou Odysseus misschien helemaal niet terug willen komen. Daar staat of valt het hele epos mee. Zonder haar geen Odysseia. Zij is de lijm die het hele epos bij elkaar houdt.

Penelope, Calliope: dat rijmt?
Ik probeer in de personages waar ik mee werk ook altijd iets van mezelf te zien. Ik geloof dat daardoor de luisteraars ook dichter bij dat personage kunnen komen. Ik zie Penelope als een semigodin: de godin van de tijd. Zij weeft de tijd. Zij is gewoon daar, altijd op diezelfde plek, en ze geeft me de kans om mijn verlangen om ook zo te zijn te verklanken. Zelfs al zit ik hier nu al maanden als een Penelope aan mijn stukken te weven, bijna zonder buiten te komen, mijn leven is anders. Mijn leven hangt af van dynamiek. Tegelijkertijd hoor ik in die zachte, vrouwelijke kant van haar ook iets heel authentieks Grieks. En dat raakt me, als Griekse, natuurlijk enorm. Zij roept bij mij het verlangen op naar de Griekse stranden van mijn kinderjaren en de rust die rond die herinneringen hangt. En zo vind ik via Penelope mijn 'Odysseus-kant' terug en mijn grote verlangen om terug te gaan. Zij roept bij mij ook het verlangen op om stil te kunnen staan, in de stilte te kunnen schuilen en daar veiligheid in te kunnen ervaren. Dat wil ik met Penelope uitdrukken: dat wachten zinvol is.

En die qanun?
Ik koos voor de qanun als soloinstrument, omdat het een instrument is dat ik heel erg associeer met de klank van de zee. Als ik een qanun hoor, hoor ik als vanzelf de golven ruisen. Ik heb het instrument ook al vaker gebruikt in andere stukken. Voor mij is het ook een instrument dat een zekere leegte oproept. En natuurlijk: het ziet er met al die snaren wel een beetje uit als een weefgetouw.

Naar een idee van Wonderfeel gebaseerd op volgende inspiratiebronnen:

Madeline Miller: *Circe* (2018)
Natalie Haynes: *A Thousand Ships* (2019)
Natalie Haynes: *Children of Jocasta* (2017)
Margaret Atwood: *The Penelopiad* (2005)
Pat Barker: *The Silence of the Girls* (2018)

Voor kinderen:
Els Pelgrom: *De Griekse Mythen* (2011)
Imme Dros: *Odysseus* (1995)
Simone Kramer: *De Strijd om Troje & Odysseus* (2004)

Liedteksten

Medea

Sleep, my boys, sleep

Drift away slowly
In this deepening darkness
That holds you softly,
Go now and sleep tight.

--

Jason
Jason, my love
Do you remember the bed
Where your sons were conceived?
The passion consummated there
My body my sacrifice
To you
One of many

Love demands sacrifices
Blinded by love
I made them

For you, I betrayed my country
For you, I left my home
For you, I steeped my hands
In blood

You owe me my innocence
You owe me a brother
You owe me, my beloved Jason
On all counts

I would be queen/ I would be a heroine / I would be your spouse / I would be beloved /
My wealth the key to our happiness
How blind could I be?

--

I was simply
A means
Just like the Fleece

Love demands sacrifices
Blinded by love
I made them

One more or one less
What does it matter?

What is stained,
Even when washed,
Can never be clean
Blood demands blood
What started badly
Cannot be made good

No throne/ No power / The Fleece turned sour/
Time to find a girl/ to make your royal plans unfurl
Less strange / more seemly and decent/ a pearl
Quieter / well behaved/ her waistline thin/ and she also has lighter skin

You think of yourself
You think of your own fortune
You crunch numbers and collate
You add up and calculate
Rational
Purpose
In all that accounting
I am (the) surplus

And if she gives you sons
Our offspring will be
second rate
No longer useful
Just like me

--

You leave me no choice –
What else can I do
Than to continue down the path
You led me?
A path of blood
And passion?

Don’t get me wrong,
My darling,
How gruesome my deed may be
It is no more than the consequence
Of your betrayal

It is not anger that drives me
It is mercy

I want to spare
my children
My cruel fate

What began with passion
Has become a bargaining chip
Found wanting
A strange currency
with no value
In this country

Love demands sacrifices
Blinded by love
I made them

For you, I betrayed my country
For you, I left my country
For you, I steeped my hands
In blood
You owe me my innocence
You owe me a brother
You owe me a home

I gave you everything
So it is my right
To take from you
And I mean
to take
It all

--

Sleep, my boys, sleep

Find peace
In this darkness
From which
You will never
wake

Tekst: Gaea Schoeters
Vertaling: Rona Kennedy

Never belonged

A god with a mortal's voice Such a one am I
Fish nor foul
Never belonged to my own kind Nymphs

Titans
I was never like them

We are not our blood There was no word

For what I was
The word was made For me
Pharmakis
Witch

Prometheus?
What are mortals like?

All different

The only thing they share is death How do they bear it?

As best they can

Life must be a torment to mortal men Like Odysseus — your father
Fate blew his ship to my shores
I saw him and thought

This is something torn that I can mend I have a taste for transformation
When he had to leave, I let him go What could I say?

His road was hard enough
without the pain we'd cause each other

Your father wanted a child But that is not why you live, Telegonus, my son
You are for me

Pharmakeia
Witchcraft
What I loved I fought for

Telegonus
My Telegonus
From the moment you were born into my arms You wanted to flee from them
You looked at the sea and whispered horizon

Now that you have to go, I let you leave What can I say?
One of us must suffer
I will not let it be you

Life is a torment to those who can't die My immortality
A cold eternity of endless grief

There was never a god
who enjoyed divinity less To be a God

is not
the opposite of death but death itself —
to be
forever
unchanging

I have a taste for transformation Pharmakis
Witch
The word made me what I am Now let it set me free

We are not our blood

I speak the word of my will
Magic is mostly work and will

I have a mortal's voice Now let me have the rest

© Gaea Schoeters
geïnspireerd door "Circe" van Madeline Miller

Penelope

(book 17) ραψ. ρ

περίφρων Πηνελόπεια
ἀντίον ἷζε παρὰ σταθμὸν μεγάροιο (96)
κλισμῷ κεκλιμένη, λεπτά ἡλάκατα στρωφῶσα. (97)

"Wise Penelope was leaning on a chair,
Beside the door,
And spinning fine strands of wool."

De wijze Penelope leunde op een stoel
naast de deur,
en spon fijne draden wol.

--

(book 4) ραψ δ

τὴν δέ ἄχος θυμοφθόρον ἀμφεχύθη, ουδέ ἔτλη (716)
δίφρῳ ἐφέζεσθαι ἔτι πολλῶν κατ᾽οἶκον ἐόντων, (717)
αλλά ἐπ᾽ οὐδοῦ ἷζε πολυκμήτου θαλάμοιο (718)
οἰκτρά ὀλοφυρομένη· (719)

"Grief wrapped around her, eating at her heart.
The house was full of chairs but she could not
Bear to sit upshot. In her bedroom doorway
Collapsing on the floor, she wept and cried."

Gehuld in rouw die haar hart verteerde.
Het huis stond vol met stoelen maar
rechtop zitten was ondraaglijk. In de deuropening
van haar slaapkamer zeeg ze neer, en huilde.

--

(book 4) ραψ. δ

περίφρων Πηνελόπεια (787)
ὑπερωίῳ
ἄσιτος, κεῖται (788)

"Wise Penelope lay in her bedroom, refusing food, (consuming nothing)"

De wijze Penelope lag te bed en weigerde te eten.

--

(book 18) ραψ. σ

θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη· (187)
Ἰκαρίοιο κούρῃ κατὰ γλυκὺν ὕπνον ἔχευεν, (188)
ἀνακλινθεῖσα, δὲ εὖδε (189)
λύθεν δέ οἱ ἄψεα πάντα.
τέως δῖα θεάων (190)
ἄμβροτα δῶρα δίδου,

"Athena's eyes were bright with plans. She poured
Sweet sleep onto Penelope, who lay
Down on her coach; her joints relaxed; she slept.
Athena gave her gifts and godlike power,
She put ambrosial beauty on her face"

In Athena's ogen schitterden wilde plannen. Ze goot
zoete slaap over Penelope, die op haar zetel lag;
ontspannen sliep ze in.
Athena schonk haar gaven en goddelijke kracht,
en hulde haar gezicht in onsterfelijke schoonheid.

--

Book 4 ραψ δ

περίφρων Πηνελόπεια (808)

(book 17) ραψ ρ

ἐκ θαλάμοιο ἴεν, (36)
Ἀρτέμιδι ἰκέλη ἠὲ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ, (37)

"Wise Penelope
Came out her bedroom
Beautiful as Artemis, golden as Aphrodite".

De wijze Penelope
kwam uit haar slaapvertrekken
schoon als Artemis en stralend als Afrodite.

--

(book 18) ραψ σ

κατέβαιν' ὑπερώϊα σιγαλόεντα, (206)

"And went down from her sunny chambers upstairs"

Daalde neer uit haar zonnige vertrekken.

--

book 19 ραψ τ

ὡς δὲ χιὼν κατατήκετ’ ἐν ἀκροπόλοισιν ὄρεσσιν, 205

ὣς τῆς τήκετο καλὰ παρήϊα δάκρυ χεούσης, 208
κλαιούσης ἑὸν ἄνδρα 209

“Thaws it, and as it melts, the rivers swell
And flow again. So were her lovely cheeks
Dissolved with tears. She wept for her own husband.”

Dooi doet rivieren zwellen en opnieuw stromen.
Zo bevloeiden tranen haar lieflijke wangen.
Ze huilde om haar eigen man.

Tekst: Fragmenten uit Homeros’ Odyssee
Vertaling: Emily Wilson
Tekstkeuze / dramaturgie: Gaea Schoeters
Tekstaanpassing uit het Oudgrieks: Mando Malamou

Biografie

Annelies Van Parys

Als je luistert naar Meditation (2005) van Annelies Van Parys, zou je zweren dat je in de openingsmaten een verre klok hoort slaan, die galmt, verstopt achter houtblazers en hoorns. In dit werk gebruikt ze voor het eerst technieken uit het spectralisme om de klank binnenstebuiten te keren. Ze leert deze stroming kennen tijdens haar studies aan het Koninklijk Conservatorium Gent, van haar leermeester Luc Brewaeys. Andere belangrijke inspiratiebronnen vormen componisten die ze later tijdens masterclasses ontmoet: Jonathan Harvey, Thierry Demey, Luca Francesconi, Judith Weir… In 2006 was Van Parys al een eerste keer te gast op de World Music Days met haar kamermuziekwerk Phrases V (2001), dat enkele jaren tevoren de prijs Flandres-Quebec wegkaapte. Haar kamermuziekwerken zijn geliefd bij heel wat musici. Zo spelen de meeste Belgische ensembles regelmatig werk van haar hand, maar ook buitenlandse topensembles kunnen haar muziek smaken. Het New York New Music Ensemble creëert Fragrances (2008) in Leuven en brengt het vervolgens ook enkele malen in NY, Ensemble Recherche creëert Drifting Sand (2011) eveneens in Leuven en plaatst het sindsdien regelmatig op programma, zo ook met ensembles als Asko Schoenberg en VocaalLAB Nederland. In 2017 schrijft ze het door pers en publiek erg gesmaakte 'Chacun(e) sa Chaconne' als opgelegd werk voor de halve finales van de eerste sessie van de prestigieuze Koningin Elisabethwedstrijd gewijd aan de cello.

Naast kamermuziek en orkestwerken toont Van Parys een bijzondere aanleg voor het componeren voor stem. Dit uit zich in de stemsolo Poïèma (2006). Els Mondelaers voert deze solo met succes uit in Amsterdam, Rome, Antwerpen en in 2014 in Potsdam op de Musikfestspiele Potsdam Sanssouci. Ook Ruhe, in opdracht van Collegium Vocale Gent wordt als deel van de gelijknamige voorstelling meer dan honderd keer wereldwijd uitgevoerd. In 2017 wordt Annelies Van Parys uitgenodigd om een kameropera te maken voor Staatsoper Unter den Linden en Folkoperan Stockholm. Haar idee om van Debussy's onvoltooide opera Usher te vertrekken, wordt door beide operahuizen enthousiast onthaald. Voor het herwerken van het libretto (Debussy/Poe) doet ze een beroep op Gaea Schoeters, de regie is in handen van Philippe Quesne, de muzikale leiding van Marit Strindlund. De première heeft plaats in oktober 2018 in de Staatsoper Unter den Linden. De pers is erg lyrisch over de muziek. Volgens de Financial Times verdient het werk zijn plaats in het operarepertoire van de 21 ste eeuw. De voorstelling speelt ook in de Folkoperan van Stockholm voor telkens goed gevulde zalen en ook hier is de pers laaiend. USHER werd reeds in januari 2020 hernomen in Staatsoper Unter den Linden.

Annelies Van Parys is al vele malen bekroond voor haar werken. Zo kreeg ze de prijzen Flandres-Québec, Jeugd en Muziek en Gebroeders Darche. Ze kreeg in 2015 de prestigieuze Rolf Liebermann Fedora Prize for Opera voor haar opera Private View. die ook de prijs voor beste productie wegkaapte op het Armel Opera Festival in Budapest (HU) en de Music Theatre Now Prize (Berlin). USHER werd geselecteerd voor de International Opera Awards 2018 in de categorie Wereldcreaties. In 2019 ontvangt Annelies Van Parys een Klara voor Beste Componist én een Klara voor Muziekpersoonlijkheid van het jaar 2018. Sinds 2008 is Van Parys verbonden aan het Koninklijk Conservatorium van Brussel waar ze de vakken orkestratie, vormanalyse en compositie doceert. Ze is ook ereambassadeur van het Koninklijk Conservatorium van Gent.

Aftab Darvishi

Voor Aftab Darvishi, geboren in Teheran (Iran) in 1987, was muziek van kinds af aan een belangrijk deel van haar leven. Vanaf haar vijfde volgde ze viool en kwam ze meer en meer in contact met andere instrumenten, zoals de Kamanech (Iraans strijkinstrument) en piano. Als pianoleraars kende ze maestro's als Gagik Babayan en Tamara Dolidze. Op haar 19de begon ze muzikale studies aan de universiteit van Teheran. Na haar succesvol afstuderen, startte ze verschillende samenwerkingen waar muziek samen gebracht werd met animatie, theater en film. In 2010 verhuisde Aftab Darvishi naar Amsterdam, waar ze filmcompositie studeerde aan de Universiteit van Amsterdam. Na twee jaar nauw samengewerkt te hebben met vele regisseurs van Nederlandse Film en Televisie Academie, behaalde ze in 2012 haar Master diploma onder begeleiding van Jurre Haanstra.

Afthab Darvishi componeert muziek voor verschillende contexten, van concerten tot film en theatermuziek. Ze houdt ervan om ongewone vocale tradities te combineren, als muzikale reis doorheen de verschillende culturen. Ze presenteerde haar muziek reeds op verschillende festival in Europa en Azië. In 2015 won ze de Muziek Educatie Prijs van Listhus Artist in Residence voor het houden van workshops voor muziekleraren aan de muziekschool van Fjallabyggd, Ijsland. In 2015 studeerde ze af aan het Koninklijke Conservatorium Den Haag in Compositie bij Martijn Padding en Yannis Kyriakides. In diezelfde periode studeerde ze ook Karnatic muziek bij Rafael Reina aan het Conservatorium van Amsterdam. Afthab Darvishi is een voormalig lid van khZ ensemble, een experimenteel elektronisch ensemble onder leiding van Yannis Kyriakides. Na het behalen van haar diploma werd ze regelmatig uitgenodigd als gast spreker aan de Universiteit van Teheran. In oktober 2016 won Aftab de "Tenso Young Composers Award 2016" voor het stuk "And the world stopped Lacking you". In februari 2019 ging haar Opera "Turan Dokht" in samenwerking met Miranda Lakerveld in première tijdens Holland Festival 2019.

Calliope Tsoupaki

Calliope Tsoupaki (Piraeus, Griekenland, 1963) maakt muziek met een sfeer van tijdloosheid. Haar doel is om de essentie zo eenvoudig en duidelijk mogelijk uit te drukken. In haar composities gebruikt ze elementen uit oude en hedendaagse muziek, maar ook uit de muziek van Griekenland en het Midden-Oosten. Door deze aspecten te combineren, creëert ze vakkundig een volledig persoonlijke stijl. Haar muziek wordt geroemd om haar melodieuze karakter, warme klank en emotionele kwaliteit. Haar oeuvre bestaat tot op heden uit meer dan 100 werken voor verschillende instrumenten en instrumenten uit verschillende culturen (qanun, ney, kemençe, draailier, vielle, viola da gamba, panfluit), van solo tot orkestwerken, koormuziek, dans, theater, opera en multi-sensorische projecten.

Ze heeft zich ontwikkeld tot een van de meest bepalende componisten van het Nederlandse muziekleven. Haar twee recente dubbelconcerten Tragoudi voor Eric Vloeimans (trompet) en Kinan Azmeh (klarinet) & het Metropole orkest (première Koninklijk Theater Carré-Holland Festival 2018) en Salto di Saffo voor Erik Bosgraaf (blokfluit) en Matthijs Koene (panfluit) en Radio Filharmonie Orkest (première Concertgebouw-NTR zaterdag Matinee oktober 2018) werd zeer succesvol ontvangen en omarmd door publiek en recensenten met vier- en vijfsterrenrecensies in het Parool en NRC.

Tsoupaki woont sinds 1988 in Nederland en doceert compositie aan het Koninklijk Conservatorium Den Haag. Op 25 november 2018 werd ze benoemd tot "Composer Laureate of the Netherlands" voor de komende twee jaar.

Gaea Schoeters

Gaea Schoeters is auteur, journalist, librettist en journalist. Ze debuteerde met korte verhalen en schreef onder meer het reisboek *Meisjes, moslims & motoren*, de literaire thriller *Diggers* en de romans *De kunst van het vallen* en *Zonder titel #1*.

Ze schreef o.a. de libretti voor *Usher*, de opera van Annelies Van Parys. In 2019 ging in Folkoperan Stockholm de Zweedse versie in première. In 2020 verzorgde Gaea Schoeters onder meer de vertaling van de bundel *Hold your Own* van Kate Tempest. Onlangs verscheen haar recentste roman *Troffee*.

Charlotte Wajnberg

De Belgische sopraan Charlotte Wajnberg is laureate van de Koningin Elisabethwedstrijd 2018, waar ze ook de publieksprijs van Klara/Canvas in ontvangst mocht nemen. Zij ontving internationale erkenning voor haar uitvoeringen van het 20ste-eeuwse repertoire, met in het bijzonder de Tweede Weense School. Ook haar interpretaties van hedendaagse muziek bleven niet onopgemerkt. Met de Brussels Philharmonic nam zij o.l.v. componist Robert Groslot de wereldpremière op van zijn orkestliederen "The Intimacy of Distance" voor het label Naxos. Deze liederen werden aan haar en haar echtgenoot, Aaron Wajnberg, opgedragen. Als artistiek directeur van Antwerp LiedFest investeert Charlotte in de liedkunst en de vocale kamermuziek, met het accent op het repertoire van eigen bodem: liederen van componisten van weleer worden (her)ontdekt en samenwerkingen met onze hedendaagse componisten worden opgezet. Charlotte Wajnberg maakte haar debuut in de Koninklijke Muntschouwburg, waar zij de rol van Esprit vertolkte in de opera Cendrillon van Jules Massenet o.l.v. Alain Altinoglu. Naast het opera- en concertrepertoire, is Charlotte regelmatig te horen in Lied. Met pianist Aaron Wajnberg vormt zij een liedduo. Als duo geven zij ook liedmasterclasses aan jonge talenten. Zij waren onder meer te gast aan de Western Connecticut State University in de Verenigde Staten. Charlotte werkt samen met gereputeerde orkesten en (kamermuziek)ensembles wereldwijd.

Annelien Van Wauwe

De Belgische klarinettiste Annelien Van Wauwe is op weg om een van de boeiendste en origineelste van haar generatie te worden. Met haar expressieve, lyrische en eerlijke uitvoeringen weet ze haar publiek te betoveren. Zij was eerder BBC Radio 3 New Generation Artist en won talrijke internationale wedstrijden. De gedeelde Tweede Prijs op de ARD Internationale Muziekwedstrijd in München in 2012 was een beslissende stap naar internationale erkenning. In 2018 won zij een Borletti-Buitoni Trust Award en in 2020 ontving ze de befaamde Opus Klassik Award als 'beste jonge artieste'. Annelien is mede-oprichtster van het Brusselse kamermuziekensemble CAROUSEL, dat ontstond in 2018. Het ensemble bestaat uit elf uitzonderlijke internationale muzikanten en wil zowel bestaande als nieuwe kamermuziek brengen op het hoogste niveau. Andere kamermuziekpartners zijn Pavel Kolesnikov, Amihai Grosz, Tabea Zimmermann, Tamsin Waley-Cohen, het Quatuor Danel, het Schumann Quartet, het Aris Quartet en het Amatis Trio. Annelien studeerde bij Sabine Meyer in Lübeck, bij Pascal Moragues in Parijs, bij Alessandro Carbonare in Rome, bij Wenzel Fuchs en Ralf Forster in Berlijn. Zij volgde masterclasses bij Yehuda Gilad. Annelien heeft diepe voeling met oude muziek en studeerde historische klarinet bij Eric Hoeprich en Ernst Schlader. Zij geeft regelmatig masterclasses en is hoofddocent klarinet in het Koninklijk Conservatorium in Antwerpen en in het Koninklijk Conservatorium in Den Haag.

Natalie Haynes

Natalie Haynes is schrijfster en presentatrice en - volgens de Washington Post - een rockster-mytholoog. Haar eerste roman, *The Amber Fury,* werd aan beide zijden van de Atlantische Oceaan met veel bijval gepubliceerd, net als *The Ancient Guide to Modern Life*, haar vorig boek. Haar tweede roman, *The Children of Jocasta*, werd gepubliceerd in 2017. Haar hervertelling van de Trojaanse oorlog, *A Thousand Ships*, werd gepubliceerd in 2019. Het stond op de shortlist voor de Women's Prize for Fiction in 2020 en werd in meerdere talen vertaald. Haar meest recente non-fictieboek, *Pandora's Jar: Women in the Greek Myth*, werd in oktober 2020 gepubliceerd en Margaret Atwood vond het leuk. Natalie Haynes heeft gesproken over de moderne relevantie van de klassieke wereld op drie continenten, van Cambridge tot Chicago en Auckland. Zij schrijft voor de Guardian. Ze levert regelmatig bijdragen aan BBC Radio 4: recenseert voor Front Row en Saturday Review, treedt op als teamcaptain in drie seizoenen van Wordaholics en praat over Juvenal wanneer ze de kans krijgt. Zes series van haar show, Natalie Haynes Stands Up for the Classics, zijn uitgezonden op Radio 4: alle series zijn nu beschikbaar op BBC Sounds.

Raphaëla Danksagmüller

Raphaëla Danksagmüller is een in Oostenrijk geboren multi-instrumentaliste die woont en werkt in Amsterdam. Ze is een virtuoos blokfluitiste met uitbreiding naar andere blaasinstrumenten zoals de duduk, de kaval en de fujara. Raphaela is ook een ervaren zangeres. Haar diepe fascinatie voor traditionele blaasinstrumenten bracht haar ertoe de Armeense duduk te bestuderen bij Gevorg Dabaghyan in Yerevan, Armenië. Ze wordt beschouwd als de leidende dudukspeler voor hedendaagse muziek in Nederland en daarbuiten. Als soliste en lid van verschillende ensembles toerde ze veel door Europa, Azië en de Verenigde Staten. Raphaela is lid van Ensemble Zerafin, renaissance-ensemble Mezza Luna en het Atlas Ensemble. Ze was gastmuzikant van het Nieuw Ensemble, het Nederlands Blazers Ensemble, Silbersee, het Residentie Orkest, het Nederlands Kamerkoor, het Nederlands Ballet Orkest, het Bratislava Opera Orkest en trad op tijdens de Salzburger Festspiele. Ze won prijzen van het International Recorder Symposium in Duitsland, het Festival Oude Muziek in Brugge en het Internationale Gaudeamus Concours. De puurheid en directe emotionele aantrekkingskracht van de instrumenten in haar arsenaal zijn haar grootste inspiratiebronnen in de muziek. Haar liefde voor theater en zang voegt nog een extra laag toe aan haar sprankelende muzikale veelzijdigheid.

Osama Abdulrasol

Osama Abdulrasol is een componist, producer, qanun-speler en beeldend kunstenaar. Hij werd geboren in Babylon (Irak) en studeerde westerse muziek (klassieke gitaar) in het Verenigd Koninkrijk en oosterse muziek (qanun of Arabische schootharp)

in Irak. In 2013 ontving hij de Belgisch-Gentse Cultuurprijs voor zijn buitengewone muzikale persoonlijkheid en zijn culturele prestaties. Hij schreef muziek voor verschillende projecten, voor film, theater en ook voor verschillende liedjes. Hij arrangeerde en produceerde muziek en trad op met verschillende musici met verschillende achtergronden zoals Arabische, jazz, experimentele, Indiase en Turkse bands. Hij trad bijna overal ter wereld op met verschillende groepen zoals het symfonisch orkest van Antwerpen (de Filharmonie) en het Vlaams Radio Orkest, beide onder leiding van Dirk Brossé, met Goran Bregovic, het Nederlands Metropole Orkest, Sidi Larbi Cherkaoui, Lucilla Galeazzi, Claron McFadden, Roby Lakatos, Assala Nasri, Jahida Wehbe, Tom Robinson, BJ Scott, Wannes Van de Velde, Luc de Vos, Dick Van der Harst, Waed Bou Hassoun, Arifa, Olla Vogala, Melike, Oblomow, Izaline Callister, Djamel, Nahdha, Mesopotamië, Weshm, Lula Pena, Elftwelvtrio, Ghade Shbeir, Woestijn 93, Les ballets C de la B en diverse andere groepen en theaterproducties.

Samuel Nemtanu

Samuel Nemtanu, afkomstig uit Bordeaux, is aanvoerder van de tweede violen van het Brussels Philharmonic sinds 2016. Hij studeerde aan het Conservatoire National de Bordeaux bij zijn oom, Vladimir Nemtanu, aan het befaamde Conservatoire National de Musique et de Danse de Paris bij Boris Garlitsky en aan de Roosevelt University of Chicago met Shmuel Ashkenasi. Hij nam deel aan masterclasses bij Jean Jaques Kantorow, Ivry Gitlis, Haim Taub, Latica Honda Rosenberg en Hagai Shaham. Hij wordt regelmatig uitgenodigd door het Orchestre d'Auvergne en Malta Philharmonic Orchestra als concertmeester en als vervangend violist in het Orchestre Philharmonique de France, het Orchestre National de France, het Orchestre de Chambre de Paris en het Orchestre Philharmonique du Luxembourg. Samuel is lid van het franse orkest 'les Dissonances'. Het is de ambitie van het orkest om symfonisch repertoire uit te voeren zonder dirigent. Samuel Nemtanu won de Concours International de Violon Henry Koch in Liège in 2006. Hij trad op als solist met het Keshet Eilon String Orchestra in het Musée du Louvre in Parijs en het Orchestre Philharmonique de Liège.

Nicolas Dupont

Nicolas Dupont was lid van het Brussels Chamber Orchestra. Hij werkt momenteel samen met het Young European String Camerata en het English Chamber Orchestra. Nicolas was met deze kamerorkesten te horen in de Verenigde Staten en enkele toonaangevende Europese concertzalen zoals de Liszt Academy Budapest, het Musikverein Wenen en het Barbican Center Londen. Als concertmeester werkte Nicolas samen met ondermeer Michel Tabachnik, Patrick Davin, Trevor Pinnock, Kristof Penderecki en Peter Csaba.

Nicolas studeerde bij Dejan Mijajev, Yuzuko Horigome (Conservatoire Royal de Bruxelles), Itamar Golan (CNSM de Paris) en Rodney Friend (Royal Academy of Music Londen). Hij vond regelmatig inspiratie bij Mihaela Martin en Zakhar Bron en nam deel aan masterclasses van Maxim Vengerov, Pierre Amoyal, Ana Chumachenko, A.R. El Bacha, Paul Badura-Skoda, Bruno Canino en Walter Boeykens. Enkele belangrijke kwartetten zoals het Talich Quartet, het Quatuor Danel, het Fine Arts Quartet, het Quatuor Ebène en het Alban Berg Quartett coachten Nicolas en zijn kamermuziekensembles. Nicolas Dupont is een gepassioneerd pedagoog. Hij was twee jaar lang verbonden aan het King's College in Londen en fungeert momenteel als assistent van Yuzuko Horigome in Brussel.

Mihai Cocea

De Roemeense altviolist Mihai Cocea werd van 2014 tot 2016 benoemd tot eerste altviool van het St Gallen Sinfonieorchester (CH). In 2017 was eerste altviool van Brussels Philharmonic. Hij studeerde aan de George Enescu High School in Boekarest bij Dumitru Ene en aan de Universität der Künste Zürich bij Lawrence Power. Mihai nam deel aan masterclasses bij Yuri Bashmet, Maxim Rysanov en Maxim Vengerov. Mihai is prijswinnaar van de Watson Forbes International Viola Competition 2009 en finalist van de Yuri Bashmet Viola Competition 2013 in Moskou. Mihai heeft nationale en internationale prijzen gewonnen, waaronder de Grand Prize bij Icon Arts in Breaza in 2005, de tweede prijs bij de Delius Competition London en de Yuri Bashmet Special Prize bij de Tertis Altvioolwedstrijd op het eiland Man in 2013. Hij nam deel aan internationale festivals zoals het Norfolk & Norwich Festival, England Intercultural Exchange in Beijing, Sampling in Bukarest, Melting Potes Musik Nimes (FR) en het SONORO-International Chamber Music Festival in Graz. Mihai Cocea trad op als solist met internationale orkesten zoals: Nova Russia, St. Andrews Youth Orchestra, Bristol Metropolitan Orchestra en Moscow Solois

Louis Rodde

Louis Rodde was opgeleid bij Philippe Bary en Philippe Muller en studeerde aan het Conservatorium van Parijs in de klas van Roland Pidoux en Xavier Phillips. Nadien verbeterde hij zijn vaardigheden bij Peter Bruns in Leipzig en vervolgens bij Clemens Hagen in Salzburg. Hij krijgt ook waardevolle adviezen van leden van het Ysaÿe-kwartet en pianist Jean-Claude Pennetier, Menahem Pressler en Ferenc Rados.
Louis is een van de oprichters van het Karénine-trio, waarmee hij zich onderscheidde in talrijke prijzen in Wenen, Heerlen, Parijs voordat hij in 2013 de ARD München-wedstrijd won. Ook samengesteld uit de violist Fanny Robilliard en de pianist Paloma Kouider, heeft hij een intense concertactiviteit in Europa, Azië en Noord-Amerika.
Geïnteresseerd in de muziek van zijn tijd, werkt Louis samen met componisten Graciane Finzi, Philippe Hersant of Pascal Dusapin, en creëert hij werken van Benoît Menut, Jean-Frédéric Neuburger, Franck Krawczyk en Stéphane Magnien. Hij is ook lid van het kunstenaarscollectief Les Dissonances en neemt deel aan het project Le Salon Idéal dat klassiek, jazz, wereldmuziek en zangartiesten combineert.

Cultuurcentrum Mechelen

Cultuurcentrum Mechelen is een open artistiek huis met stevige funderingen in de stad en regio, maar met deuren en vensters wijd open voor artistieke invloeden van buitenaf.
Ze bieden een breed podiumprogamma voor jong en oud waarbij artistieke kwaliteit en eigentijdse relevantie voorop staan. Ze hebben oog voor de artistieke productie in onze stad. Waar mogelijk ondersteunen ze lokale artistieke initiatieven of opkomend talent samen met hun lokale partners.
Cultuurcentrum Mechelen profileert zich met een gevarieerd tentoonstellingsaanbod. De tentoonstellingen zijn voornamelijk eigen producties, waar zoveel mogelijk in dialoog wordt gegaan met kunstenaars of partners. Dit resulteert in een eigenzinnig en uniek programma.

EXPERIMENT/
KUNST/THEATER/JAZZ/
KLASSIEKE MUZIEK/POËZIE/
DESIGN/FOTOGRAFIE/DANS
OUDE MUZIEK/LITERATUUR
OPERA/ARCHITECTUUR/
FILOSOFIE/FILMMUZIEK/
GESCHIEDENIS/ERFGOED/
HEDENDAAGSE MUZIEK/FEST
POLITIEK/ECONOMIE/WORL
PERFORMANCE/SOCIOLOG
Klara. Blijf verwonderd.

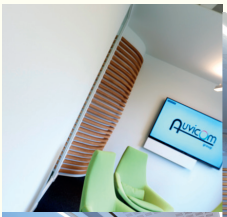

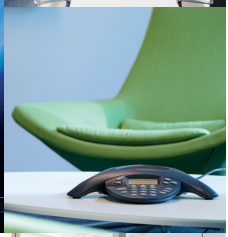

Together everyone achieves more.

check out our **new website**!

Op momenten dat er niets fout mag gaan, moet u blindelings kunnen **vertrouwen** op uw audiovisuele partner. **Ervaren professionals** die uw wensen en verwachtingen omzetten in een excellente service, waar en wanneer u dat wilt. Auvicom Group **verkoopt en verhuurt** audiovisueel en presentatiemateriaal om van uw event een onvervalst succes te maken. Koppel daar de **flexibele assistentie** van onze **gespecialiseerde technici** aan en slaap vanaf nu op beide oren.

Dacht u dat de perfecte AV-partner niet bestond? Iedereen kan zich natuurlijk vergissen...

Auvicom group

suikerkaai 40d /// Industriezone 3a
1500 halle /// +32 2 380 10 44
info@auvicom.be /// www.auvicom.be

Parkeer voordelig en veilig in onze indigo parkings!

Komt u shoppen of moet u in de buurt zijn?

Zet je wagen dan zeker bij ons!

Abonnementenformules voor dagdagelijks parkeren ook mogelijk.

Voor meer info:
parkings.mechelen.be@group-indigo.com
be.parkindigo.com

INDIGO

RUIMTE VOOR DE TOEKOMST

COLOFON

ORGANISATIE

Dr. Jelle Dierickx
directeur
Michaela Defever
marketing & PR
Sara Seddouk
productie & zakelijk medewerker

PROGRAMMABOEK

Jelle Dierickx
Michaela Defever
Sara Seddouk

RAAD VAN BESTUUR

Marc De Geyter
voorzitter
Kris Vreys
ondervoorzitter
Ludo Kools
secretaris
Greet De Clerck
Liana Davtyan
François Mylle
Annemarie Peeters
Jerry Aerts
Bart Van Reyn
Annick Schramme
Björn Siffer

ALGEMENE VERGADERING

Michel Vanholder (voorzitter), Rogier Chorus, Heidi De Nijn, Bart De Nijn, Frank Nobels, Tom Van den Eynde, Raymond Vanderwaeren, Nicole Van Dessel

GRAFISCH ONTWERP EN CAMPAGNEBEELDEN

www.emilielauwers.be

WETTELIJK DEPOT: D/2016/0180/37

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de uitgever. Programma onder voorbehoud van wijzigingen. Het is niet toegelaten beeld-of geluidsopnamen te maken tijdens de concerten zonder expliciete toelating van de directie van het Festival van Vlaanderen Mechelen/Kempen.

CONTACT

Festival van Vlaanderen Mechelen
Onder-den-Toren 12
2800 Mechelen
mechelen@festival.be

www.lunalia.be

SUBSIDIENTEN

Vlaanderen
verbeelding werkt

MECHELEN

SPONSORS

Arco
digital paperflow

Klara

rtv

NationaleBank
VAN BELGIË
Eurosysteem

Auvicom
group

INDIGO

PARTNERS

kunstencentrum nona

UiT
in Mechelen

cc M
cultuurcentrum
mechelen

EUROPEAN FESTIVAL ASSOCIATION

Het Festival van Vlaanderen Mechelen maakt deel uit van de koepel Festival van Vlaanderen en is lid van de European Festival Association en de International Society for Contemporary Music.

EUROPEAN
FESTIVALS
ASSOCIATION